

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy óra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivétellel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és
Kiadóhivatal:

F. E. vez. Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Gyanúsított törvény- hatóságok.

Debrecen, január 13.

Az egyházpolitikai törvényjavaslatok fölött megindult harc folyamán olyan fey-
verekkel való küzdelmet is láthatunk, a
milyenekkel — mint a régi valóságos
hadviselésben a nemtelen gyilkoló szer-
számokkal — a legádázabb ellenséget
sem lehet kihívó megrovás nélkül tá-
madni. Nem elég, hogy a legtisztább
elvek közé párt-taktikai ügyek, a meg-
győződés szilárdsága mellé a bujkáló
politikai széthamosság kerültek, de az
áldatlan harc odáig fajult, hogy a libe-
ralis elv vagy ennek ellenkezője: a
konzervatív meggyőződés között a bizony-
talanságokra vadászó politikai krakélek
kezdenek főszerepet játszani.

Nem arról van most már szó, kell-e,
szükséges-e liberális irányban megoldani
az egyházpolitikai — helyesebben állam-
politikai — kérdéseket és egy erős fal-
lal erősebbé építeni a második ezer év
modern Magyarországot, hanem hogy a
liberális megoldás kiket sért anyagi ér-
dekükben és képzelt ambíciójukban, a kik
az új politikai alakulásokat az elvek
tekintetbe vétele nélkül a legvehemen-
sebbül támadják.

Mikor a törvényhatóságok szinte
bámúlato egyértelműséggel a liberálisizmus
szent ügye mellett nyilatkoztak, sőt épen

Debrecen város kezdeményezése
után tovább menve, nagyrészt a most
napirenden levő kérdésekkel rövid időn
kétségtelenül kapcsolatba jövő főren-
diházi reformot is magukévé
tették, s annak megsürgetése mellett tör-
vényhozáshoz és kormányhoz figyelmezte-
tőleg fölirtak: e megnyilatkozásban Ma-
gyarország közvéleményének, a nemzet
színe-javának döntő szavát hallottuk
mi, hallotta a korona, sőt a külföld is.

Most a „félbemaradt politikusok“
és a reakció érdekeit szolgáló sajtó
nem félnek kihívó módon semmibe venni
ezt a megnyilatkozását a nemzetnek és
elkoptatott szövegekkel a törvényhatósá-
gokat nem az elvek által vezérelt köz-
testületeknek tekintik, hanem a közhal-
talom eszközéül ócsárolják.

Debrecen város polgárai,
a kik senki hatalmi érdekében meg nem
vásárolhatók, nyilatkoztak igaz lelkesé-
dással és hazafisággal az egyházpolitikai
reformokról annak idején. Sőt kezdemé-
nyezte is Debrecen képviselőtestülete a
reakció fészkének, a főrendiháznak szük-
séges időpontban elkerülhetlen liberálisabb
reformálását, — és tette azt abból a
józan gondolkozásból kifolyólag, mely
polgárait mindenkitől független vélemé-
nyilvánításában annyira karakterisztikusan
jellemezni szokta. Szavának sulya volt,
magáévá tették sok helyen és az érdek
nélkül való hazafiság tekintetében nem
kell leckét elfogadnia senkitől sem,

S most a ki nem elégitett
ambíció és lappangó ma-
gán érdekek miatt kiug-
rasztott politikai stréberek
szemökbe vágják a törvényhatóságoknak,
hogy szavuk hatalmi parancs-
szóra hangzott el, hogy
mindenre képes föl buzdulá-
sok belső intriguák látszata.

Nem kételkedhetünk benne, hogy ily
fölfogást józan ember komolyan nem ve-
het. Mindenütt az országban, a hol füg-
getlenül gondolkozó társadalmi elemek
vannak, — pedig nemesak egy néhány
„skeptikus konzervatív-liberális“ képezi
a csalhatlan ítélőképességet — tisztában
vannak azzal, hogy ez a hang a jezsui-
tizmus hangja, a melylyel a „cél érde-
kében“ az egész magyar művelt társa-
dalmat korrumpálóak akarják kikiáltani.

Visszautasítják ezt a föltevést más-
hol is, de épen Debrecenben kell
visszautasítani oly erővel, a minő elhall-
gatassa a magán-érdeki gyanúsítókat a
törvényhozásban és a sajtóban, mert
épen Debrecen kezdte a főrendiház re-
formja ügyében az agitációt, melynek
isztelességes független polgárai bizony-
nyal fölötté állanak, hogy eljárásuk ru-
góit megtorlás nélkül bárki máshol ke-
reshesse, mint a becsületes meggyőző-
désben.

Soha Magyarországon nem játszottak
az elvekkal annyit, mint most; nem
ütötte föl a politikai hypokrizis a fejét

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Körvadászat.*)

— Irtá: **Kozma Andor** —

Vasárnapra körvadászat volt kitzúve az
arnóti határban.

A zsolcai forduló nál napköltekor tizenkét
fok volt a hideg, Reaumur és patikus No. 1.
szerint, akivel egy szánon ültem s aki bundája
gombján magával hordta a hőmérőt.

A találkozó az arnóti keserves kereszt-
nél határozta, mely az országutól srófosan el-
kanyarodva, kétségbeesetten nézett félbalt a
hőfede halmos mezőkre.

A zsolcai nemzetes urak már ott voltak.
Részben pá inkáztak, részben szótlanul toporzé-
koltak fel s alá. Valamennyinek kezdetleges
rendszerű Lefauché puská lógott a vállán, mégis
messze földön ezek a legjobb pecsenye-vadászok.
A vadászati törvényt nem respektálják. Egész
éven át lövik, a mi csak 30 lépésnyire csövíük
elé kerül. Sohasem hibáznak. Holdas téli éjen
nyulat lesnek a káposztás kert végiben.

Ismét egy száon állt meg. Patikus No. 2.
vig fü és nagy vadász. Három kulacs is lóg a
nyakán, valamennyiben saját külön keverékei.
Egyikből mindjárt sorra kínál bennünket. Azt
mondja, legjobb reggel ez, mert ebben aqua

* A „Herkules“ című, Porsolt Kálmán, a „Nem-
zet“ főmunkatársa és Porsolt Jenő által magas szu-
vonalon tartott s nagy szakértelemmel szerkesztett
folyóiratból, mely immár fennállásának tíz éves jubí-
leumát üli meg,

carminativa is van. A kékfestő valóságos Rip
van Winkle. Sohasem fest kékre semmit sem
személyesen. Örökké vadászik, vagy legalább
kóborol az erdőkön, felesége viszi az üzletet;
ő legfeljebb egy-egy vásárra megy el s ott is
elajándékoztatja a babos-kendőket a szép lá-
nyoknak.

Szón jön, szón után. Megérkezett a pa-
tikus No. 3. No. 4 és 5. Nincs több a vidéken
Megérkezik csodabundában a főorvos. Meg a
jól felszerelt ügyvédek Meg a cs. és kir. ka-
marás egyedül, pompás lovakon, pompás dress-
ben, pompás chookborral. Az ut tulfelén áll
meg, liberális kocsisának visszadobja a tigrisbőr
lábtakarót s beküldi őt a falubeli földesurhoz.

Megérkezik a két bérlő ur Schlesinger ur
és Maibaum ur. Az első híres jó lövő, hiába
nem pazaro na egy gyűszűnyi puskaport sem.
A másik nem ért a puskához épen semmit s
áll még fel van kötve. Tegnapelőtt pofon
rugta a Lancastere, mikor egy udvarára té-
vedt idegen lud miatt kelt fegyverre. Mindket-
tőri az a legenda, hogy két éves elavult va-
dászjegyeket használnak. A nemzetes urék ter-
jesztik ezt legbuzgóbban róluk, pedig nekik
négyüknek van csak egy vadászjegyük. Az igaz,
hogy ez idei.

A finác hivatalnokok után érkezik meg
egy unikum: nem száon, csak szekér. A kere-
kek befagytak s nem forognak. A szekéren a
középiskolai tanári kar. Heten vannak uram,
heten. Mind jeles férfiak tanügyi szempontból,
de a vadászati tekintet nem lehet velük megelé-
gedve.

Diszük a történelem és magyar nyelv és

iroda'om vendes tauára. Fajén egy régi klakk,
derekán egy felhajtott galléru téli kabát. Lá-
baszára már is elfagyott a régi pepita-nadrág-
ban, lábát azonban a régi lakeipellón kívül egy
pár középkori gummi-kalucsni óvja. Semmije
sincs egy csodálatos puskán kívül. Ez valami-
kor elültöltő volt, most már hátultöltővé van
átalakítva, de még megtartotta a régi rossz szo-
kását, hogy csak a piramidlijére tett kapszli
nyomán süll el. Igaz hogy nem mindig. A ta-
nár ur, ki doctor philosophiae is, történeit téli
kabátja zsebében hordja

A többi tanerő kitünően van a vadászatra
felszerelve s marcona kedvű. Utközben össze-
veszték a görögpótló tantárgyak felett.

A társaság együtt van és snapszozik. A
kamarás ur cerclet tart s többeket megszólítá-
sával tüntet ki.

A nemzetes urak közt az, a ki a közös
vadászjegyet táskájában hordja, a rendező. In-
tézkezik az odább álló hajtóserg felett majd
elére áll a társaságnak és indulnak, neki a
havas mezőknek.

A hó kemény, ropogós, különben belesü-
lyednének. Így csak bokáig ér. A disztanár ur
el is vesztí benne mihamar fél kalucsniját. A
tanári kar ad hoc kollegiálitásból kibékül s
visszamegy a kalucsnit keresni. Megtalálják s
mialatt a társaságot beérik, megint összevesz-
nek a görögpótló tantárgyak felett.

Helyben vagyunk. Sorsot húzunk, aztán
kezdjük csinálni a kört. Egy hajtó — indulj
jobbra! Egy hajtó — indulj balra! Egy puskás
jobbra! Egy puskás — balra! Egy hajtó, még

a régi „pecsovic-világ“-ban sem úgy, mint ma, a mikor reformok kellenek „az egész vonalon“, de az „egész vonalon“ csak egy követ tenni a másikra a reformok fölépítésénél irtózik minden nagyhangu hazafi. Most „elposványodott viszonyokra“ hivatkoznak, de a kibontakozáshoz becsületes munkával hozzájárulni fájik, a ki maga nem veheti ki részét a hatalon dicsőségéből. Napjainkban bírákúl tolakodnak föl azok, a kik a liberálisnust szolgálják, míg érdekeik kielégítést nyertek, de a mikor mellőztetnek, vagy igénybe nem vétetnek, hátat fordítanak elvnek, kimondott szónak, tisztességnek egyaránt és — a nagyobb hecc kedvéért — föltámadt lelkiismeretökre hivatkozva, bepíszkolják egész multjokat.

Ha valahol elfordulnak ettől az irányzattól, Debrecen puritanizmusa elfordult tőle, — és ha valahol elcikkett tudnának a دنیا politikai tisztességéből és nemes küzdelemből, úgy Debrecen tehetné azt. Így csak fő háborodva nézheti a kétes pillanatokban hallgatók vagy aposztata korokban szószátyárkodók kínos vergődését mindenikre megvan önérzetes polgárainak a maga véleménye.

Mert egyik gyanusított törvényhatóság polgársága sem, evidenter Debrecenése sem csinált üzletet politikai meggyőződéséből, mint a hogy a liberálisnust álcásai a bőrzérettek mindenöket.

Kalandor politikát üzhetnek egyesek, de a százezrekből álló társadalmat így rágalmozni — bűn.

Boldisár Kálmán dr.

— Az ev. ref. egyház törvényei. A magyarországi evangélikus reformált egyház Budapesten tartott országos zsinata által alkotott egyházi törvény a vallás- és közoktatásügyi

miniszter által a király elé terjesztetvén, ő felsége azt a következő legfelsőbb helybenhagyási és megerősítési záradékkal jóváhagyta: A magyarországi evangélikus reformált egyháznak legfelsőbb királyi engedelmünkkel 1891. évi december 5-én és folytatólag 1893. évi szeptember 14-én és következő napjain Budapest fő- és székvárosunkban tartott országos zsinata által alkotott, vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterük útján legfelsőbb jóváhagyásunk és királyi megerősítésünk alá hódolattal felterjesztett jelen egyházi törvényt ezennel jóváhagyjuk és megerősítjük. Kelt Bécsben, 1893. évi december 29-én. Ferenc József, s. k. Gróf Csáky Albin, s. k.

— Belföldi hírek (A király Budapesten.) Ő felsége a királye hó 17-én szerdán reggel 5 óra 40 perckor Budapestre érkeztek. Hivatalos fogadás a pályaházban nem lesz. A király másnap, csütörtökön délelőtt 10 órakor kihallgatást ad, a melyre már eddig is sokan jelentkeztek. — (A bódtság hivalasztókerületben) képviselővé Rohonyi Gyula szabadelvűt választották meg Ertl János nemzetiparti ellen. — (Agliardi Budapest.) Agliardi pápai nuncius a jövő hét folyamán Budapestre utazik, hogy a magyar püspöki kar tagjaival megismerkedjék. — (Ujabb kilépések a szabadelvű pártból.) Ujabb öt képviselő lépett ki a szabadelvű pártból. A kilépett képviselők: gróf Batthyány Tivadar, gróf Pongrácz Károly, Széchenyi Tivadar, Forster Ottó és Kubinyi Árpád. — (Templom a katolikus gyűlés emlékére.) Katolikus papok körében bizottság alakult, mely a katolikus nagygyűlés emlékeztető templomépítéssel akarja megörökíteni. E célra már gyűjtöttek huszezer forintot és most adakozásra szólítják fel a katolikusokat. — (Püspöki konferencia.) A jövő héten, január 17-én, 18-án és 19-én a magyar püspöki kar konferenciára gyűl. Az értekezletre a káptalanok képviselői is hivatalosak. Január 20-ikán a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban megkezdődik a kongrua-ügy tárgyalása.

— Külföldi hírek. (Reuss herceg bécsi német nagykövet) beadta lemondását és visszavonul a magánéletbe. — (Waddington Vilmos) volt francia miniszterelnök és nagykövet, a francia tudományos akadémia tagja, mint Párisból táviratozzák,

brightkörbe meghalt. Waddington korunk legkiválóbb hellenistái és muzikológiai közzé tartozott s e két tudományágról néhány kitűnő könyvet irt. A francia akadémia már 1865-ben választotta őt meg tagjai sorába. Az elhunyt a Szent István-rend nagykeresztese is volt. — (A belga kormányválság.) A belga király határozottan visszautasította azt az eszmét, hogy egy szélső klerikális kabinet alakíttassék, mert ily irányu kormány újból nagy forradalmi mozgalmat idézne elő.

Papirszeletek.

(A bokrossok. — Az a „b. u. é. k.“! — Táncolni és dolgozni. — Gyanusítani. — Dicséret egy elnöknek. — Reuss bukása — A főrendiház reformja. — Francia a aposság. — A tizek.)

Kubinyi György, aki a szabadelvűpártban egyidőben az Acél-Tibád-féle frakcióhoz tartozott, az utolsó időben — mint sok más okos ember — szintén megtért s kijelenti nyilatkozatában, hogy ő ezental „tűskőnbokronát“ követi Wekerle miniszterelnököt.

A disszidensek, kiknek most már igazán meg kell szokniok, hogy a szavakkal játszadozzanak, a következő kétes elmésségű szójátékkal felelnek Kubinyi Györgynek:

„A tűskét valahogy megszóktuk, de a bokross t nem állottuk ki.“

Ők nyilatkoztak így, vagy pedig az ő nevében valaki más.

Annyi áll, hogy ezek az urak már hosszabb idő óta s a képviselőház szerencsétlen elnökének vége előtt is meg voltak — bokrossodva.

A „Debreceni Hiradó“ tragikusan veszi, hogy lapunk, a meg lehetően megnőtt szabadelvű párt közlönye, az ölébe veszi a parányiságában kedves kis nemzeti pártot és gyöngéden meg-megcirógatja.

Szemünkre veti, hogy a szabadelvűpárt újévkor nem gratulált sem elnökeinek, sem a polgármesternél. Pedig — a mi felfogásunk

egy hajtó! Egy puskás! Hajtó! Puskás! . . . És így tovább.

Végre mindenki megy. Hosszu, ivbea görbülő ludmenetben van a társaság fele jobbra fele balra. A tanár urak a körívek külső végső szárnyai, — nekik van mit gyalogolni. A kismesek és a kamarás csak ott topognak helyben. Ők a kört innen felől zárják be.

A roppant hőmezőn már csak apró bakáknak látszanak az elsőkül elindultak. A bezáradó körben pedig messze-messze a fehér havon el-elstuhan egy-egy pégy lábú, hosszú füllű árnyék. Ezek az áldozatra szánt nyulak. Szinte violaszínűeknek látszanak a szikrázó fehér havon. Okos állatok, — már is sejtik: mi lesz. Rekognoszcírozák az ellenséget; különösen az érdekli őket, merre vannak az urak. Az lesz t. i. a fő kitérés hely.

A kör két külső vége összeér a fehér, délibábszerű távolban. A vezénylő nemzeti ur sipszava jelzi, hogy szabad lőni a körbe is, kifelé is és hogy nyomulni kell befelé.

Pif-paf-puf . . . kezdődik a mulatság.

A nyulak zöme ott figurázik, ott illan ki a patikusok környékén. Tapasztalatlan ifjabb süldők cikáznak csak a kis nemesek előtt s egy-egy tompa lövés hangja mellett nagyot buk-fencezve a légben, hóra kerülnek.

Pif-puf — hangzik egyre a tanár urak duplázása. Úgy látszik, tanszabály: mindig mindenre duplázni.

Pif — hangzik mindig a kismesek felől. Ezek meg mindig csak szimpláznak.

Schlesinger ur hadi cselekkkel él. Leguggol ácipikékre, úgy c-alja törbe a vadat. A mely

nyul fatuskónak nézi őt s feléje tör — el van veszeve.

Maibaum úr kimarad a körből. Lancastere már megint pofon rugta Jajgatva húzódik le egy árokba és hóval borogatja arcát.

Jajgatás a tanári kar felől is! Tehát még egy sebesült. A disztanár ur van még megsértezve. Egyik pepita lábszárát mutogatja majd megáll, lehuzza félkalucsniját, s azt kezében tartva féllábon ugrál be az árokba, Maibaum ur mellé.

Ki törődnek most a sebesültekkel, mikor már sűrűn borítják nyul-tetek a csatatér.

A kör nyomul összebb, szűkül a nyulak tere. Már va ósággal hemzsegnek a kör közepén. Hol leülnek, hol felállnak, össze-vissza futkosnak s megkísérlik a kitérést.

A vezénylő nemzeti ur jelt ad sipjával s tudatja, hogy már csak kifelé szabad lőni.

Pif-paf-puf! . . .

Elvégre nincs egyetlen eleven nyul sem a körben. A vezér beszünteti a tüzelést, a puskások leszerelik fegyvereiket s kedélyesen beszélgetnek. Csodadolgokat regélnek imentsaját lövéseikről s szidják mások lövéseit. A hajtók szedik és hordják össze a zsákmányt

— Ötvenhét nyul és egy róka, hangzik a végső bulletin.

— A rókát én lőttem! — zeng vissza egy egész kórus.

— Ki az az én?

— Én, — feleli egyszerre az öt patikus. Ebből heves és kiegyenlíthetetlen vita kerekedik. Egy patikus sem enged, mind eskü-

szik, hogy ő lőtte a rókát s mind emondja a lövés összes körülményeit egészen apróra.

Hol az a bölcs Salamon, aki itt igazságot tesz?

A méltóságos kamarás ur azt indítványozza, hogy az egy rókából vágassék öt felé s minden gyógyszerész ur kapjon belőle egy darabot.

A patikusok ezt indignációval utasítják vissza, mire a méltóságos kamarás ur int egy hajtónak s az elrohan a rókával, hogy felhajtja azt bea a faluban a méltóságos ur szánjára. Ellenben a méltóságos ur lemond minden nyul-igényről s könnyedén köszönve indul az országot felé. Több körben már nem vesz részt. Mire a keserves feszületnél az országotra ér, már oda hozta pompás szánját a rókavívó hajtó s ő méltósága csengve-bongva távozik.

A nyulosztózásra már a két sebesült is megérkezik. Nincs nagy bajuk. Maibaum ur mindössze is néhány nappal tovább fogja felkötve hordani az állát. A disztanár ur lábába nem ment serét, csak a kalucsnija kapott vagy három szemet. Bizonyítékul kézről-kézre jár a mentő kalucsni, melyen három kis lyuk van s melyben ide-oda gurul a három kis ólomszem.

A tanár urnak különben a mathesis professor arra van gyanuja. Bizonyosan az sréztezte meg. Úgy látszik, nem is hiszi, hogy ez pusztá véletlenségből történt. Hej, azok a görögpótló tárgyak, keserű ellenségeskedést szülnek azok egy-egy tanári karban!

De végre is szent a béke. Megisszuk az összes patikusok összes kulacsainak összes ke-

szerint — nem ott van az erő, a hol azt fi-
t o g t a t n i, vagy a hol azzal tüntetni
kell, mint a mi nemzeti pártunk teszi, mert
„az óriási erő és egyetértés“ ilyesmire —
csakugyan nem s z o r u l.

*
Szemünkre veti továbbá a lap, hogy a
debreceni szabadelvű párt báljain kevesen
táncolnak.

Bizonyára igaza lehet. A szabadelvűpárt
tagjainak tulnyomó sokaságát a k o m o l y
m u n k á n á l, az a l k o t m á n y o s
h a r c o k t e r é n szokás felösmerni.

Az igaz, hogy azokból sokan, kik jelenleg
a nemzeti párthoz mentek át, akkor é p p e n
i l y e n a l k a l m a k k o r voltak inkább
hajlandók t á n c o l n i, mint tenni.

*
A „K a r c o l a t o k“ íróját nem
ösmerjük, de tekintettel arra, hogy a lap körül-
cly kifogástalan g e n t l e m a n - emberek
csoporthoz tartoznak, őt már a b i n v i s i s ilyen-
nek kell tartanunk. Éppen azért szívesen con-
cedáljuk, hogy azt a gyanút, mintha a szaba-
delvű párt „országos segélyből“ rendezné b a n -
k e t j e i t, csak m e g g o n d o l a t -
l a n s á g b ó l írhatta le és egyúttal azért
mert kezdő író léte még nem ösmeri, m e d -
d i g t a r t a j o u r n a l i s t i k a i
h a r c o k m e g e n g e d e t t h a -
t á r a.

*
Még utoljára azt találja hinni a „Debre-
ceni Híradó“, hogy mi rossz néven vesszük a
a nemzeti-párt z á s z l ó b o n t á s á t.

Ellenkezőleg! Éppen oly jól esik nekünk
ezt a zászlót ott látnunk a Kornis Ferenc
párt-elnök kezében, a mily rosszul esett a fiu-

verékeit. aztán csinálunk még egy kisebb kört
ebédig. Ebben már persze semmi sincs. Elment
mára minden nyul erről a vidékről.

Alkonyat felé a kijelölt tanyán már rop-
pant tüzeket gyújtottak a hajók. Ott ülünk,
állunk körben, piritjuk a szalonnát, kibontjuk
a sok mindenféle elemőzsiát. És a bor, az isteni
bor! Ürül egyik csikóbőrös a másik után s
bizonyos, hogy soha nem ettem még remekebb
ételt, mint a melyre most iszom ezt a csoda-
bort, melynek pedig csak 14 kr. literje. A kis
nemesek üstben vörös bort főznek, gyömbérrel,
paprikával s más egyéb csodával. Micsoda
kimondhatatlanul jól eső testfűtő szer az!

Mind berugunk, még Schlesinger és Mai-
baum ur is, kik mindketten bruderságba keve-
rednek legott a tanári karral. A disztanár ur
egy esti lapba csomagolt habtorta darabot ho-
zott magával, mely nyomdafestékes kenőcsészé
lett már, — ámde ezzel nyájasan kínálja a
mathesis professort, ki a nagylelkűséget csók-
kal viszonzja.

Aztán beülünk szánjainkon bundánkba s
bübajos holdvilágos, hóf-hér téli estén, mennyei
érzésekkel szívünkben s tátott paprikás szájjal
szíva a friss téli levegőt, csengünk-böngünk
haza.

A zsolcai fordulónál valaki utánunk fut s
azt kiabálja, álljunk meg. Megállunk.

— Ki az? Mit akar?

— Én vagyok; kérem vegyenek fel a
tekintetes urak.

— Szívesen tanár ur; de hát maga lema-
radt a tanári kar kocsijáról?

— Önként szálltam le. Nem ülök egy
kocsin olyan emberekkel. Összevesztem az egész
kompániával.

— S ugyan mi felett?

— A görögpótló tantárgyak felett.

meiek bevonulásakor az ő házában nem látnunk
— z á s z l ó t.

Valamint tökéletesen illik az ő n e m -
z e t i missziójához az is, hogy ott találjuk nevét
— tiz forintos szép adományával — a debreceni-
egyetem nemzeti ügyének előmozdító között.

*
Reuss herceget — eltették bécsi nagykö-
veti állásából.

Mikor a felesége B i s m a r k o t fogadta,
az néki még — megbocsátatott.

De mikor a hercegné a német csá-
szár nejének lehetetlen toillet-
tejeit kezdte kritizálni, akkor vége lőn a
barátságának.

Egy rőf csipke okozta gyászos bukását és
nem mentette meg, hogy férjének mekkora ér-
deme volt a h á r m a s s z ö v e t s é g szöve-
tének megszövésében!

*
A főrendiház reform-
j á n a k fölvetése miatt szidja Debrecen-t a
szabadelvű „Magyar Ujság“.

Sohse fájjék e miatt a „Magyar Ujság“
feje.

Nem kenyerünk nekünk a Lutheránus
kodás. Még Rómának is kálvinista Róma
vagyunk.

A főrendiházat — mondja a mi civisünk
— „delendam esse censeo“ és nem alkudo-
zik vele.

A főrendiház ha nem akar reformálni, a
reformátusok majd reformálják őt magát.

*
Kaptuk a következő címszalagot:

„Debreceni Ellenőr“

Debrecin.

A n t r i c h e.

Épp a párisi „L a L i b e r t é“ című lap
küldözgeti. Neki Debrecen Ausztriában van.

Rossz geográfusok a franciák.

Debrecen Ausztriában, a saját boldogulá-
sukat pedig... O r o s z o r s z á g b a n vélik
feltalálhatni!

*
Az Acél-Tibád féle dissidensek először
azt hitték, hogy majd megtizedelik a szabadelvű
pártot.

Pedig kiléptek összesen — tizen. Vagy
lesznek tizenketten is? Tizenkettő — egy tu-
catban. Tucat emberek tucat-pártja.

Gasparone.

Irodalom — Művészet.

* A Jókai-jubileum végrehajtó bizottságá-
tól lapunk szerkesztője az alábbi köszönő leve-
let kapta: Nagyságos szerkesztő ur! Most, hogy
a Jókai-jubileum ünnepélyei lezajlottak, kedves
kötelességünk, mindazoknak, a kik nehéz mu-
kánkban támogattak, önzetlen buzgalmukért
igaz köszönettel adózni. Örömmel és büszkeség-
gel teljesíti a végrehajtó bizottság ezt a fel-
adatát különösen a sajtóval szemben, a mely hó-
napokon keresztül igazán páratlan készséggel
egyre fokozódó lelkesedéssel szolgálta a Jókai-
jubileum hazafias ügyét. A kit ünnepelünk, ma-
ga is az irodalom munkása s dicsőségéből di-
csőség hárult a sajtóra, a mely példátlan buz-
góságával meghálálta a jubileum költsége mind-
azt a sikert, a mit az ő fényes tollának köszön.
Mi a magunk részéről a hála legőszintébb ér-
zésével tekintünk vissza az elmúlt hónapokra
a melyekben a sajtó mindenkor kész szöszölője
volt megindított akciónak. Fogadja Nagysá-
gos szerkesztő ur úgy ön, mint egész szerkesz-
tősége a jubileum ügyét támogató buzgalmaért
a végrehajtó bizottság meleg köszönetét. Mély
tiszteléssel. Budapest, 1894. január hó 15-én,
a Jókai-jubileum végrehajtó bizottsága. —
Br. E ő t v ő s Loránd elnök.

Színház.

* Kilencvennyolcadik és kilencedik elő-
adás. „Kipi-kopi kóni...“ — hangzik a „S z u l -
t á n“ nagy keringője és nem is igazi primadou-
na, a ki nem próbálkozik meg V e r ő operettejé-
nek ezzel az ü t ő s z á m á v a l, vagy a ki nem
kísérli meg magára venni Roxelane szerepében az
ösmerete: Küry Klára-köpenyt, remélvén,
hogy ezzel magára öltötte a maga nemében fe-
lő mulhatatlan diva összes kiváló jó tulajdonsá-
gát. A „S z u l t á n“ magát, a lefolyt saison
alatt játék és ének teljes bravúrával K o m á -
r o m i Mariska játszotta, brillians hanganya-
got S u g á r Aranka mutatott be, a legkedvesebb
Roxelane volt olyan kedves, hogy ennek a ré-
vén szemet hunynak énekhangjának fogyatékos-
sága felett — T. E l l i n g e r D o n a, ki a szere-
pet szombaton játszotta. Kedves volt, igazi francia
kis leány, mindazzal a gerle-szelidséggel és galamb
epével, améyet ez a szerep megkíván s bár (is-
mételjük) nem tanult meg énekelni a dalos ma-
dártól, csicseregni tudott és ezzel bájolta el hall-
gatóit. K. K o p á c s y Juliska tegnapelőtt is
bebizonyította, milyen routine-os, milyen sokol-
dalu primadonna ő. Volt kedves Roxelane, teg-
napelőtt mint sikkes Szelim kötelezte le a
közönséget, a mely örvendni tud ennek, hogy
az állandó vendégszereplésre ide szerződött fő-
városi primadonna új szerepeket tanult be a ked-
véért. Hogy milyen ügyes, otthonos ő a deszkákon
kittünk abból, hogy a hang-özüst Ringjének oly
nagy töképezései után is, nagy sikereket ért
el, a minők voltak ebben a szerepben nálunk
K o m á r o m i Mariska, R é t h y Laura és
S u g á r Aranka. Csakugyan ritkán érezni hang-
jának egy-egy fogyatkozását. A „Kipi kopi“-t
— (a mely óta elvégre egészen el kipik-
kopik a nagy használatban) a közönség meg-
újráztatta. Játéka kedves, costum-je elegáns
volt. Az előadás többi része kielégítő volt;
G a l y a s i t (Délia), többször megtapsolták. A
kómikusok A n d o r f f i Péter, mint Ali, P ü s -
p ö k i Imre, mint Bimbasi és K r é m e r mint
Bülbüll — sok jó kedvet vittek a — v á s á r a.
Igen, igen, a vásárra, mert kivált Andorfi ur
a p u r s a n g vásári publikumnak játszottak s
s egyszer-másszor elfeledkezni látszottak arról,
hogy a néző téren j l e a van a jogászbál uszá-
lyos és frakkos elite-közönsége is. L o c s a -
r e k n é — mint száját csücsörítő, a l'anglaise
fürtös thüringiai leányzó — felülmulhatlan.
kómikuma tegnap is érvényesült. — Gastont.
S ó l y o m adta. A zene- és ének-karok nem
tévedeztek. A házat szépen megtöltő publikum
általában — sokat tapsolt, — hívott és új-
rázott. Boldog Isten! oly ritkán látják ujra
m e g u j r a az operette-beli odaliskákat,
kik egy részénél több okból, nem bannók, ha
— török szokás szerint — lefátyoloztatnának;
csak a hangjuk és pillantásuk fátyolozott. —
Tegnap, vasárnap — szépen látogatott ház
előtt — a R á t k a y László „Felhő Klári“-ja
került színre. A Tóth Ede és Csepreghy Ferenc
után ez egyetlen, a melyet valódi magyar nép-
színműnek nevezhetünk s e mellett költői ér-
teke is van. A Fátyol Ferkó és Felhő Klári
közötti költői, megkapó drámai jelenet, Aba
András, a büszke magyar paraszt tipikus alak-
ja és a szöveget emelő és a helyzetnek átérze-
sét elősegítő népdalok képezik az értékét. Fel-
hő Klárit tegnap K. K o p á c s y Juliska adta.
Gyönyörű asszony volt s az énekén megérett
indispozíciót élénk játékkal igyekezett feled-
tetni. F e r e n c y József (Fátyol Ferkó) ének-
számaival („Azért csillag...“, „Nem hallot-

tam még én oly bus harangszót") keltett nagy hatást. A szent kép előtti nagy jelenet azonban nem érvényesült kellően. Hevesi Gábor nem volt az az Aba András, a minőnek a szegény Molnár Antal festette, kinek alakításában ezt a méltósággal, mély érzéssel és e mellett nemes egyszerűséggel megalkotott alakot, jellemet megszerettük. A tegnapi Aba András csak deklamált. — Jók voltak Sándor Emil (Tenger), Arday Ida (Viola Éva), Locsarek né (Rokkáné), Püspöki (Csik Vendel), Lubrinc né (Abáné), Páffy Irma (Katica) sat. Megemlítettük, hogy Istókot Andorfi helyett Krémer játszotta, kitől ismét Rózsahegy vette át a Gergő szerepét.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő-hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a feleknél felvilágosításokat át hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óráig; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig tart.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése. 1894. Január hó 15-én reggeli 7 órakor Hőmérséklet 09.4 C. fok. Légnyoomás 771.9 millim. Szélirány szélesedő Csapadék tegnapi reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet —04 fok. Legalacsonyabb hőm. —09 fok.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon”-a (Keresk-Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig T a l á l k o z á s ugyanott szerdán és szombaton délután 3 órától 5-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Január 17. d. u. 8-kor Kerpely Kálmán gazd. tanint. tanár felolvasása.

Január 20. d. u. 5 órakor az orvos gyógyszerész egyesület közgyűlése.

Január 21. A „Zion” közgyűlése d. e. 10 órakor a „Frohner” szállodában.

Január 24 B u d a y József gazdasági felolvasása d. u. 5 ó.

Január 24 Állami ménék kiosztása D e b r e c e n b e n.

Január 25. Városi közgyűlés.

Január 27-én esküdtzéki tárgyalás (Sztán Péter Ifj. Ant. l. hirlapíró ellen.)

Február 10. d. u. 5-kor Szűcs Mihály gazd. tanint. tanár felolvasása.

Február 10-én esküdtzéki tárgyalás (Veres Lászlóné Vértési Gyula és L. Hornyák Viktor ellen.)

Február 15-én esküdtzéki tárgyalás. (Csurka János és Mannó Kálmán Papp László ellen.)

Farsangi naptár.

Január 17-én. A csizmadia iparos ifjuság bálja a Koronában.

Gazdászok táncestélye, **január 20-án**, az „Arany Bika”-ban.

A függetlenségi kör bálja **január 20-án** a „Koroná”-ban.

Az „iparos-kör” téli táncévigalma, **január 21-én** az „Arany Bika” dísztermében.

A Polgári kör bálja **jan. 27-én** a Bikában.

Ács-bál a „Margit”-fürdő dísztermében, **jan. 27.**

Szabó munkások szakegyületének táncestélye **jan. 28-án** a „Margit”-fürdőben.

Február 1. A vasúti üzletvezetőségi tisztviselők bálja az egyetem javára, az „Arany Bika” dísztermében.

A debreceni jótékony nőegylet katonabálja **február 3-án.**

A debr. iparos ifjuság önképző egyesületének zártkörű táncévigalma **február 3-án.**

A közműves ifjuság táncévigalma a „Margit”-fürdő dísztermében, **február 3-án.**

Az Evang. filléregylet tea estélye az „Arany Bika”-ban, **február 10-én.**

A fadrászok táncévigalma a debreczeni egyetem javára, a „Margit”-fürdő dísztermében **február 11-én.**

Az ifjuság iskol. bálja az „Arany Bika” vendéglő dísztermében **február 17-én.**

Hangverseny a debreceni egyetem és az EMKE javára a színházban **február 23-án.**

Előfizetési felhívás.

A „Debreceni Ellenőr” előfizetési ára:

Egy évre	10	frt	—	kr.
Fél évre	5	”	—	”
Negyed évre	2	”	50	”
Egy óra	1	”	—	”

Lapunk gyors kihordására minden erőnk-höl törekszünk. Kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetési összegeket mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A „Debreceni Ellenőr” kiadó-hivatala.

A „Civis” naptár még folyton kapható úgy a Csokonai nyomda és kiadó részvénytársaság irodájában, valamint minden könyvkereskedésben.

A királyné előismerése. Szép előismerésben részesült B. C. Ferenc, a debreceni kolégium hittanára, azon buzgó működésért, amelyel ő a vöröskereszt-egylet nemes emberbaráti céljai mellett különösen a sajtó útján hathatósan agitál. Balogh Ferenc szokta már évek óta a vöröskereszt-egylet Genfben székelő nemzetközi bizottságának értesítőjéből (Bulletin international) az egyletnek az egész művelt világra kiható munkásságát magyar nyelven ösmertetni, a mit ő rendszeren a Debreceni Ellenőrben közöl. — Ezuttal az egylet körüli szerzett érdemeik elismerésül ő Felsége a királyné többeknek adományozott díszokmányt, így például Dulánszky Nándor pécsi püspöknek, gróf Károlyi Tibornának és Balogh Ferenc tanárnak. A kitüntettek névsorát a hivatalos lap szombatú száma következő sorok kíséretében közli: „Erzsébet császárné és királyné ő Felsége mint a magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének legfelsőbb védasszonya ezen egylet körül szerzett kiváló érdemeik elismerésül legmagasabb sajátkezű aláírásával ellátott díszokmányt méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.” — Hasonló díszokmányt kaptak már előbb Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester, a debreceni városi választmány elnöke, Zádor Lajos, a választmány pénztárnoka és néhai gróf Bethlen-Miklós Róza.

József főherceg köszönő levele. József főherceg Debrecen szab. kir. városi igazgatóságán H a j d u v á r m e g y e közönségéhez, a következő, hasonló szövegű köszönőiratot intézte:

A magyar királyi honvédség negyedik százados fennállásának évfordulója alkalmából mély, hazafias érzelmektől áthatott üdvözléssel lepett meg, — mely keblemben őszinte viszhangra talált.

Fogadja ezért Hajdúvármegye közönsége legbensőbb, forró hálámát és legyen meggyőződve, hogy szives figyelme hozzám és annak minden egyes része iránt táplált szívem mélyében gyökerező ragaszkodásomat — ha lehet — még öregbiteni fogja.

Ha a magyar királyi honvédségnek 25 év alatt tanúsította haladása ő császári és Apostoli Felsége, Koronás Királyunk legfelsőbb megelégedését és hazánk bizalmát kiérdemelte úgy köszönje ezt az ország saját fiainak mert ez a haladás csakis tisztikarunk végzetlen kötelesség érzetének és buzgóságának, valamint a legénység kiváló jóakarátának tulajdonitandó, kiket mindnyájukat az ő magyar szellem és apák legszebb erénye tántoríthatlan hűség királyunkhoz és lángoló hazaszeretet vezettek. —

Ily viszonyok között Isten szent áldása sem maradhatott el intézményünkről és kísérem is fogja örökké.

Fogadja Hajdúvármegye közönsége hálám ismétlése mellett benső ragaszkodásom kifejezését, melyel maradok Alcsuth 1895. január hó 10-én, József főherceg.

A tanfelügyelők országos értekezlete Debrecenben. Az augusztusban tartandó országos tanszerkiállítással egyidejűleg előre láthatólag több szaktanács, kormány, országos értekezlet és kongresszus színhelye lesz városunk. A kiállítás különben országiszerte a legmelegebb érdeklődést támasztotta s örvendetes jelenség az is, hogy a tanfelügyelők is több felől adták már jelét a kiállítás iránti érdeklődésüknek, sőt egy igen tekintélyes tankerület tanfelügyelője az iránt tatt már javaslatot, hogy az állami és felekezeti tanfelügyelők ez évi országos értekezlete Debrecenben tartassék meg.

Debreceni egyetem. A nagypaládi ref. egyház (Szatmármegyében) az egyetem javára száz koronát szavazott meg. Kanizsai Endre és B. P. Péter 43 koronát gyűjtöttek a Péterfiai külváros tizedében, s azt a mai napon befizették a főiskolai pénztárba. A gyűjtéssel a mai napig be kellett volna számolni a kiküldötteknek, s még eddig 47 kiküldött nem számolt be. — A Dunántul is kezd megindulni a gyűjtés a debr. prot. egyetemre leendő adakozásra. Baranya vármegyében — írja a „Pécsi Napló” — Dombó Vince ref. lelkész e célra 20 koronát, Turóczy Gy. ref. lelk. pedig 200 koronát adtak. Mindketten a debreceni ref. főiskola növendékei voltak.

Hangverseny a színházban. Az egyetem és az Emke javára február 23-án tartandó hangversenyre az összes páholyjegyek le vannak foglalva, támlásszék és zártszékjegy is csak kevés van még. Ezekre előjegyezni lehet Márk Endre piactutcai ügyvédi irodájában. Rövid idő múlva a jegyek kiválthatók lesznek. Szombaton délután a hangverseny egyik legérdekesebb számában a „Tíz leány és egy férj se” című operettheben közreműködő műkedvelők kiosztották egymás között a szerepeket és megállapodtak a kosztümökre nézve. — Terve van véve egy élőkép rendezése, mely a hangverseny utolsó számát képezni. Valószínűleg a Pünköszt királynőt mutatják be élőképben.

A debreceni vadásztársulat választmányi tagjai folyó hó 17-én a városbába kis tanácsstermben ülést tartanak, melyen az e hónap megtartandó hajtóvadászatok felett határoznak.

A tüzoltók új egyenruhája. A debreceni fizetéses tüzoltó legénység új egyenruháját kap e héten, mely előnyösen különbözik az eddigi sima pantallontól, vastag daróc-kabátból álló egyenruhától. Az új mundur a fővárosi tüzoltók ruhájának mintájára készült s szombaton vagy vasárnap osztják ki.

Művirág-tanfolyam Szirmai József és Mészáros József, a debreceni közönség által annyira kedvelt művirág tanárnak, ki városunkban rendezett művirág kiállításával oly nagy feltűnést keltett s ki utóbbi időben Fiumében folytatta működését, — vissza érkezett városunkba s rövid ideig tartó pihenés után új tanfolyamot nyit. Szirmai József közönség és privát tanfolyamokon tanítani növendékeit, úgy hogy mindenki tetszése szerint közös, vagy külön órán hallgathatja az előadásokat. Ujdonosságul több újabb virág készítési módját ismerteti meg tanítványaival. A tanfolyamot ajánljuk a hölgyközönség figyelmébe. Beiratkozások naponként saját lakásán (Péterfia, volt kis posta épület) eszközözlendők.

Veszélyeztetett személy- s vagyon-biztoság. Fráter Gyula gőzmalom helyettes igazgató a Hatvan utcai 1571. számú háza udvarán éjjelenként gyanús egyének járkálnak, ma éjjel 2 órakor is 2 férfi bemászott az udvarra a pásti köz felől. A hátsó lakószere vette őket s kilőtt az ablakon, mire gyorsan elmenekültek. E napi hírre felhívjuk a rendőrség figyelmét.

Öngyilkossági kísérlet. Baróti Gábor 45 éves nőtlén csizmadia legény Kis-Csapó utcai lakásán egy dikicsel kereszttől vágta a nyakát. A házbeliek hamar észrevették az öngyilkossági kísérletet, s mielőtt sok vért vesztett volna, már megérkezett dr. Baika nyi Eleker orvos, ki aztán beállította a kórházba, a hol súlyos sebeit bekötötték. Tettei-

nek okául gyógyíthatatlan szivbaját mondja, a mivel képtelen volt dolgozni.

— „Ne csodálkozzanak az urak — mondá, — ha felgyógyulok is, mit csinállok, mihez kezdjek? Jobb lett volna meghalnom, hiszen nem tudok dolgozni.“

A közpórházban ápolják s az orvosi vélemény szerint fel fog gyógyulni.

— **A téli nagyvásár.** Tele a város mindenféle árossal és kalmárral. Az utcákon, a vendéglőkben, kávéházakban mozgalmas élet folyik. Gazdálkodók, kereskedők, alkuszok beszélgetnek hangosan, csendesen a rossz árcikokról vagy a szörnyű olcsóságról. „Mennyiért adta?“ — „Hogy vette?“ — hangzik mindenfelől. A szent-anna-utcában nagy csapatokként hajtják a sertéseket a vásárból, vagy oda ki; a Nagymester-utcán pedig szakadatlan sorban döcögnek a paraszt szekerek, vagy robognak az ari fogatok a marha- és lóvásártér felé. Különösen tegnap vasárnap élénk képe volt a városnak, amikor sertés-, ló- és marhavásárt tartottak egyszerre. Széchenyi-utcán végig a vásári bódék, melyekben diszmu árukat, cipőt, pipát, mézes kalácsot stb. kínálnak a vevőknek. A honvéd lovassági taktanya mellett pedig a szabó, sűrűszabó sátrak és a komédiás bódék csalogadják a járókelőket. Az idei téli vásár egyszóval jól sikerült. A sertésvásárra óriási felhajtás történt, de ennek dacára az eladók úgy adtak tul portékájukon, ahogy akartak, mert sok volt a vevő, nagy volt a kereslet. Legkisebb felhajtás volt a lóállományból, de azért ez is nagy számarányokat fog mutatni a részletes kimutatásban. Az üzletek sem panaszkodhatnak; a kedvező idő a növekedést is becsábította a vidékről a debreceni vásárra, akik aztán sokkal nagyobb hajlandóságot mutatnak a fűszer, vászon, ruha, butor és más üzleteket sorra járni. A holnapi nappal véget ér a széchenyi-utcai vásár is, amely pedig mindig utolsó mozzanata szokott lenni a debreceni országos vásárnak.

— A debreceni orvos-gyógyszerész egyesület

1894. évi január hó 20-án d. u. 5 órakor saját helyiségében tisztújító közgyűlést tart, melyre az egyesület helybeli és vidéki tagjait tisztelettel meghívottnak. Napirend: 1. Titkári jelentés az 1893 évi működéséről. 2. Jelentés a pénztár állásáról és megvizsgálásáról. 3. Jelentés a könyvtár megvizsgálásáról. 4. a jövő évi költségvetés megállapítása. 5. ezzel kapcsolatban az évi tagsági díj meghatározása. 6. esetleges indítványok 7. Tisztújítás. Debrecen 1894. január 13. Dr. Varga Géza egyl. elnök.

— **A gazdasági egyesület** a felolvasó estélyek sorozatát f. hó 17-én szerdán délután 5 órakor folytatja. Ez alkalommal Kerpely Kálmán tanár ur tart felolvasást a gazdasági gépek és eszközökről. Tudvalevő dolg, hogy gazdaságainkban a földmunka sok kívánni való, hogy hátra. Estélyünk célja, hogy a jobb talajmívelő eszközöket megismertetvén, azokra irányítsuk gazdtársaink figyelmét. A felolvasást ismerik gazdáink hiszen már egy élvezetes estét szerzett nekünk tanulságos és kedves felolvasásával. Jöjjünk hát össze minél számosabban, hogy kellő tájékozódást nyerjünk azokról a dolgokról, melyek növénytermelésünk á-b-c-jét képezik. Ez alkalomból kifolyólag értesítjük a gazdák közönséget, hogy a jövő alkalommal január hó 24-én Cájlik István ur helyett, kinek felolvasása későbbre marad, Buday József ur, debreceni birtokos és kiváló dohánytermelő fog felolvasást tartani a „dohánytermesztésről és kezeléséről“. Debrecen határában a dohánytermelésre talaj és éghajlat kedvezők, itt van a dohánybevéltási központ s e két tényező ez üzletágat jövedelmezővé teszi a gazdára s ha még ehhez az okszerű kezelés járul, fokozzuk igazán jövedelmezőségét s mi kétszeresen örvendünk, hogy Buday József urat e felolvasásra megnyerhettük.

— **A szélhámos angol,** dr. Mayer A. W. ügyében a budapesti főkapitányság megkeresése folytán a II. kerületi r. kapitányság ma többeket kihallgatott a pseudo-angol törzsorvos debreceni ismerősei közül, egy helybeli ügyvédet is megidéztet kihallgatásra, a kire a Budapesti tenartóztatva levő Mayer-Weisz-Bood három

nevű anglus mint régi ismerősére hivatkozott.

— Természetesen kihallgatták a megkérőztetett T a t á r G u s z t á v főpincért, aki azt adta elő, hogy neki mindjárt kezdetben gyanus volt az idegen, aki a szobapincérnek francia nyelvelkét adott s a kinek már ide érkezésekor se volt pénze. De mert mindenki elhitte Mayer urnak, hogy ő az angol hadsereg nyugalmazott tábornok törzsorvosa és gazdag földesur, ő is belenyugodott a helyzetbe. — Az anglust itt tartózkodása alatt a szobapincér pénzelte, akitől vagy 100 forintot esalt ki, a pincér még uti költséget is tudott adni neki, amikor állítólag Bécsbe ment, hogy onnan pénzt hozzon magával. — Mayer-Weisz Bood azzal védekezik, hogy ő egy bőrdíruhaneműt hagyott a Bika szálloda kapusánál adósságai fedezetéül. A fortélyos portás csak úgy-n itt hagyatta az angollal a fehéreneműt, melyek akkor a portás állítása szerint megérték 600 frtot. de ma ugyancsak a portás állítólagos becslése szerint 20 frtot se érnek.

— **A debreceni iparos ifjuság önképző egyesületének** dalköre közreműködésével a „Korona“ vendéglő tánctermében rendezett szilveszter este alkalmából mindazon igen tisztelt hölgyeknek, — rendszerint: Acél Mariska, Baranyi Juliska, Cicó Róza, Erdei Mariska és Erzsike, Énekes Ilona, Fazekas Piroska, Fabián Teréz Munkácsi Marzit, Göboly Amália, Gyűgyei Piroska, Juhász Róza, Kiss Margit, Kiss Róza, Klement Mariska, Matlok Hermina, Mészáros Mariska és Erzsike, Mátusitz Emma, Nemes Ilonka, Nagy Ilonka, Nagy Teréz, P tő Eszti, Renka Ilonka és Erzsike, Sáringi Joánka, Sári Irma, Sneider Anna, Szendrei Erzsike, Szabó Róza és Szabó Ida kisasszonyoknak, kik szíves segédkezésükkel a társas estélynek egy anyagi mint erkölcsi sikerét előmozdították, valamint mindazon uraknak kik szíves felülfizetéseikkel, — névszerint Lendlbauer Kálmán, 5 frt. Kiss Sándor 2 frt. Huber József, 1 frt. Gebauer Ferenc 1 frt. Tóth József 20 kr. a dalkör nemes céljait előbbre vitték, úgy az iparos ifjuság önképzőegyesületének vigalmi bizottsága; mint annak dalköre részéről ez utoni szíves köszönetünket nyilvánítjuk. Boronyász József a vizalmi bizottság elnöke, Kiss Sándor a dalkör elnöke.

— **Az ideges emberekért.** A kereskedelemügyi miniszter a napokban oly utításokat hozott be a vasutnál, melyekkel főleg az ideges embereket nagy hállára kötelezte. Rendes szokás volt az állomásokon, hogy a vonatok érkezését és indulását hosszas harangozással jelezték, most, a miniszter rendelete szerint, egyszerűen csak egy harangütés jelzi azt. Elendelte továbbá a miniszter azt is, hogy a várótermekben a kézi csengőkkel ne zavarják az utasokat, hanem a kapusok tartoznak a vonatok indulása előtt a vonat men-tirányát, illetve csak a végállomást megjelölni, nem úgy mint eddig történt, hogy a közbeeső legkisebb állomást is fenhngon kiáltották ki az első csengetéskor.

Törvényszéki csarnok.

— **Még egy gyilkos Rózsa Sándor,** A betyárok királyának, híres Rózsa Sándornak neve — úgy látszik — ominozus lón a Rózsa-név viseőire nézve. A Rózsa-testvéreknek Budapest környékén elkövetett, akasztófával végződött bűntette után ma állott a debreceni kir. törvényszék elé még egy Rózsa Sándor, akit szándékos emberöléssel vádolnak. Tudósításunk itt következik.

A debreceni kir. törvényszék előtt ma délelőtt került sorra R ó z s a Sándor bűntette, a ki szándékos emberölés címén állott bírál előtt. Rózsa Sándor 32 éves, tiszta-csegei lakos ugyanis múlt évi július hó 10 én rézbuzogányos bottal főbe sujtotta T u r i Ferencet, ki ennek következtében egy hónap mulva meg is halt. Mindketten a Fried Leo egyik tanyáján voltak kerülökül alkalmazva s egy izben haza menet a felett kaptak össze, mert Borza Jánosné Rózst gyanusította a felőle elterjedt szöbeszédnek terjesztésével. A szöváltásból verekedés lett és ekkor követte el Rózsa a maga végzetes tettét. Még világosabbá teszi a helyzetet, hogy Rózsa

Sándor — a ki valóban csinos szál legény — régebben viszonyt folytatott Borzánéval, és úgy látszik nagy oka volt arra, hogy Turira féltékeny legyen. A törvényszék ma következőleg alakult meg: Elnök: Mocsy József, előadó bíró: dr. Vas Antal, szavazó bíró: Konrád Sámuel, a vádat képviselte dr. Dicsőfi Sándor kir. alügyész, jegyző: Balogh Zsigmond. Szakértőkül berendeltek: dr. Varga Géza, megyei főorvos és dr. Grünwald Ignác csegei körorvos, dr. Vadnay Kálmán t. polári orvos. Vádlottat képviseli dr. Kardos Sámuel.

A tárgyalás alkalmával feltűnt úgy az egésznek klasszikus vezetése, mint a magas színvonalu beszédek. A törvényszék elnöke d. u. 3 órakor mondotta ki az ítéletet, a melynek értelmében a vádlott R ó z s a Sándor két évi fegyházra és az összes költségek megtérítésére ítéltetett. A büntetésbe a 4 hónapi vizsgálati fogság betudatott. A kir. ügyész az ítéletet megfellebbezte. Vádlott belenyugodott. Védő az elítelt javára szintén fellebbezett.

Tűviratok.

(A „Debreceni Ellenor“ s. tudósítójától.)

Budapest, jan. 12.

A reverszálisos képviselők.

Érkezett d. u. 2 órakor.

Politikai körökből kiszivárgott hírek szerint a képviselőházban indítványt készítenek tenni az iránt, hogy a reverszális adott képviselők mandatumai megsemmisíttessenek.

A képviselőház ülése.

(Érk. d. u. 2 ó. 15 p.)

A képviselőház ma délben rövid ülést tartott. Legközelebbi ülése s z e r d á n e s z.

A citadella lebontása.

— Érk. u. 3 órakor. —

Wekerle miniszterelnök közölte Budapest fő- és székváros közönségével a közös hadügy-miniszter elhatározását, mely szerint a citadellát, továbbá az óriási Károly kaszárnyát, a Florian- és József kaszárnyákat tizedfél millió forintért átengedi a fővárosnak.

Kilépő pap képviselő.

(Érk. d. u. 3 órakor.)

Tótor József r. kath. lelkész orsz. képviselő a szabadelvű pártból kilépett.

Jókai-ünnep a főreáliskolában.

A debreceni állami főreáliskola ifjusági önképzőköre f. hó 14 én vasárnap tartotta meg ünnepes gyűlését, mely egészen Jókai tiszteletére volt szánva. A vezető tanár, Kardos Albert magvas megnyitó beszéde így hangzik:

A magyar irodalom buvárai között már többen észrevették a gondviselésnek azt a különös szigorúságát, a sorsnak azt a majdnem fátumszerű kegyetlenségét, hogy a legkiválóbb magyar költők és íróknagyonbbrszét életük delén döltek a sirba, vagy legalább kezök bennult meg a tollforgatásra. A mult idők legnagyobb költője és politikusa, Zrinyi Miklós egy vadkan agyarának esett áldozatul, mikor még szabályjára és pennájára egyaránt nagy szüksége lett volna a hazának. Az ujjászületés legnagyobb költői tehetségét, Csokonait alig harmincz éves korában ragadja el a tüdővész, Kisfaludy Károlyt, az újabb magyar irodalom irányjelölőjét a Vörösmartyék tanító mesterét ugyanazon betegség sujtja a munkabírásának és legszebb álmainak közepette. Petőfit, a nagyok legnagyobbját egy kozák dsdaja szurja át ifjuságunk virágában. S a kiknek megengedte a sors, hogy több évnek a számát rójják egymás mellé, azok közül is hánynak tette valami végzetes csapás élete végét meddővé. — Így téteti le a laot valamely mélabu Bezzsenyivel, jóval előbb, mielőtt a halál ragadta volna ki kezéből; így fosztja meg a magyar irodalom egét egy Bajza, egy Vörösmarty, egy Kemény Zsigmond fényétől az a

boru, mely lelkökre száll és a mely élő holtakká teszi őket mielőtt napjuk végkép leáldozott volna.

A sors azonban, mintha megelégette volna szigorúságát, mintha maga is visszariadt volna kiméletlenségétől, kárpótlást akar nyújtani a magyar nemzetnek és kiválasztott néhány író, hogy elárasssa őket a hosszú élet, a bibliai korszaként soha ki nem fogyó tehetség, a testi és lelki örök ifjúság megbecsülhetetlen kegyével. E kiválasztottak közül talán senkire sem áradt az isteni kegyelem oly teljes mértékben, mint Jókai Mórra, akinek nevével visszahangzik most az ország, akinek ünneplésében részt vesz király és nemzet, főúr és köznép, agg és ifju, férfi és nő, a hazának magyar és nem magyar ajku fiai egyaránt, sőt a hódoló tisztelet tömjénét elhozta nem a távol keletről, hanem, ahonnan értékesebb, a művelt nyugatról, éppen három királyok napján, három királyi nép, a német, francia és az angol nemzet is.

A hódolók áradatában a mi csekély körünk eltűnik, az ünneplés zajában a mi tiszteletünk és kegyeletünk szava elvész, de a hála, melyet a jószágos gondviselés iránt érzünk, a mi szívünkben is csak oly mély, a kívánságok, melyeket a nagy költőért nyilvánítunk, csak oly őszinték, mintha az ünneplést férfiu csupán miránk tekintene és csupán miránk figyelne.

A hála, a tisztelet és kegyelet érzésétől áthatva fejezhetem ki tehát a debreceni állami főreáliskola ifjúsági önképzőköré nevében azon szívünk mélyéből felbuzgó óhajátunkat, hogy az isten, a magyarok istene sok ilyen ünnepben részesítse a magyar nemzetet, mint amió Jókainak ötvenéves írói jubileuma.

Utána Pollacsek Sándor VIII. o. t. szavaltta el Komócsynak alkalmi ódáját, majd Vilmos Béla VIII. és Lichtmann Imre VII. o. t. olvasták fel Jókairól szóló tanulmányaikat, az első Jókai általános élet- és írói jellemrajzát tüntetvén fel, a második Jókai leg-híresebb regényét, az „Új földesúr“ at méltatván. Jenei Ernő VIII. és Falk Rikárd VII. o. t. pedig Jókai műveiből szavaltak, az előbbi „Anna keservét“, az utóbbi „A munkácsira bót“. — Végül Farkas Sándor igazgató intézett néhány buzdító szót az ifjúsághoz, szívére kötvén az idealizmus követését és az idealizmus bajnokainak, nagy íróknak és költőknek tiszteletét. Az ünnepies gyűlés hatását nagy mértékben fokozák azon énekszámok, melyeket az ifjúsági énekkar Zimmermann Gyula tanár vezetése alatt a műsor elején, közepén és befejezéseül adott elő a fiatal hangok kellemes csengésével, nagy lévvel, de egyszersmind meglepő szabatosággal.

A jogászbál.

Debrecen, január 15.

(B. L.) Szombaton este folyt le a jogászbál. Budapesten ez a bemutató bál, melyen a kurti ruha rózsás napjai után következik az uszály fényes korszaka. Ez a bürze, melyen kötékek történeke házassághoz. Debrecenben is kedves elite-mulatság volt a jogászbál, a mely tegnapelőtt régi fényében tündökölt s tündöklése sok ifju szívében hagyja ott sohasem muló vízfényét. A tegnapelőtti bált, mely szerecsésesen esett össze a vásári napokkal, emelte még az is, hogy messze vidékekről volt jelen bálú község és vásártartó Remete szent Antal ezuttal bizony szépen áldozott az éppen nem szent és nagyon is társas Karnevál hercegnek.

Már fél tíz óraker együtt volt a válogatott társaság az „Arany Bika“ híres disztermének mellékheviségeiben. — Az összes páholók el voltak foglalva; a teremben csak a pódiumon elhelyezett katonazenekar volt. A „lady patronesse“ érkezésére vártak.

Háromnegyed tíz óraker a lépcsőházban a Magyar testvérek bandája rázendítette a Rákóczi-indulót, jelezve, hogy a bál védasszonya megérkezett,

A páholókba a látésvérek mind a terem fö bejárata felé irányozdók, — a mikor a katonazenekar szüntén a Rákóczi-indulót intónálta, s belépett özv. Gerzon Ödönné, született Farkas Tullia, a balelnök Miskolcyc Jenő karján; utána leánya Adrienne k. a jött az egyik bál-alelnökkel, a két bejáraton, két hosszú sorban pedig megkezdődött a párok felvonulása a terem déli részében elhelyezett emelvény felé, hol a bál háziasszonya virágokkal és délszaki növényekkel díszített bársony fauteuilja állott.

A látvány impozáns volt. Özv. Gerzon Ödönné sötétbarna brokát selyembe volt öltözve ezüst fehér virágokkal díszítve. A ruha alján és a vállon sárga bársony volt, fekete csipke szegélyvel. A gyönyörű öltözéket nagyértékű ékszerrek ragyogták be. Gerzon Adrienne k. a világoskék selyem ruhát viselt drága fehér, crepp de schine-vel. Ugy a bályának, mint leányának gyönyörű rózsákból készített csokrot nyújtott át a figyelmes rendezőség.

A hölgyek közül különben többeket letek meg gyönyörű csokrokkal, valamint dicséretet érdemel az izéses táncrend is (arany lapon ezüst paizs, alatta két kard keresztbe téve, alól a kis táncrend-könyvecske, az egész láncal hozzá volt erősítve egy arany karikába foglalt kisebb kerek vörös köhöz, melyen a J. B. monogram volt látható).

A bevonulás után a bálanya rövid cerclet tartott, aztán a katonazenekar Capek karnagy vezetése alatt polkába kezdett, mely többszöri megújrással csaknem egy óra hosszúra tartott el.

A turokat és négyeseket a katonazenekar, a csárdásokat — a szokásos paritást tartva szem előtt — a Magyariak bandája játszotta. A kik pedig erősen eltökélték, hogy csak a páholyból fogják nézni a bált, azok is csakhamar lekerültek onnan a parkettre s a sok kérésre kegytelenek voltak beállni a nagy colonbeba, melyben az első négyesre 80 pár állott egymással szembe.

A jelen volt asszonyságok névsora következő: Özv. Gerzon Ödönné, Miskolcyc Jenőné, dr. Király Ferenccé, Bobory Györgyné, Szögyény Jánosné, Bekény Péterné, Boer Endréné, (Szatmár) Vecsey Imréné, Fényes Móréné (B. Ujfalú) Fényes Ákosné, Gyertyánffy Lászlóné (Torontál m) Kende Zsigmondné (Szatmár m.) Péchy Tamásné Szinyei Merise Béláné (Sáros megye) dr. Kemény Mórné, Lónyai Sándorné, gróf Batálen Sarolta, Huzly Lujza, Bulszter Agostonné, Eder Ottóné, Fried Emilné, Kardos Lászlóné, Ormódy Lajosné, Bakó Vilmosné, Klein Aladárné, Dr. Kovács Sándorné, Széll Farkasné, Nyers Lajosné, Bíró ezredesné, Kolbenhayer Kálmáné, Antal századosné, Nánassy Miklósné, Zalay ezredesné, Szabó Miklósné, Szabó Sándorné, Kaszanyitzky Endréné, Eritz Ernőné, Kugler Mihályné, Bahunek Ignácné, Bartók Agostonné, Szigmeth Károlyné, Vértessy Gyuláné Varga Ferencné, Abraham Lászlóné, Szabó Kálmánné, Tóth Gyuláné, Tóby Istvánné Ujhelyi Andrásné, Szabó Lajosné Bay Ferenccé, dr. Irinyi Istvánné, Baróthy Béláné, Dr. Baróthy Ákosné (Nagyvárad), Jármay Ödönné (Szabolcs m.) Szabó Jánosné dr. Ujfalussy Józsefné, dr. Popper Alajosné, Füleky Pálné, Nagy Domokosné (Szilágy m.) Mérey Ottóné, dr. Medve Kálmánné, Berger Henrikné, dr. Csorba Lajosné, Cserni Ferenccé stb.

Kisasszonyok: Gerzon Adrienne, gróf Degefeld Anna és Mária, br. Wangenheim Celezta, gróf Csáky Ilona, Gyertyánffy Lola és Margit (Torontál m.) Matkovics Anna, Péchy Ida, Bobory Margit, Zalai Gusztó és Paula, Sisowics Hedvig (Alsó-Lendva), Bernáth Flóra, Fráter Erzsike, Fényes Szeréna, Baróthy Ilonka (Nagyvárad), Fényes Sarolta és Margit (B. Ujfalú), Telegdy Szeréna, Farkas Szeréna, Tóby Pepike, Ujhelyi Emma, Bay nővérek, Szilágyi Pálma (B. Ujfalú), Bekény Ilonka, Bahunek Jolán, Vértessy Hajnalka, Varga Irén, Abraham Irma, Király Ilonka és Irénke, Eritz Jolán, Cserny Berta, Kugler Margit és Rózsika, Kaszanyitzky Irma, Tóth Irén, Szabó Irénke, Bartók Ilonka, Szegmeth Frida, Kemény Klára, Nagy nővérek (Szilágy m.) Kardos Ilonka,

Mérey Ottilia, Sírvarý Adélka, Széll Marienne, Nyers Margit, Bulszter Ilonka, Berger Margit, Fried Etelka, Kovács Laura, Antal nővérek stb. stb.

Mindezeket — természetesen — csak túlagos szemle után jegyezhetők fel s abban a rendben, a mint a körséta alatt megpillanthattuk.

A notabilitások közül ott láttuk gróf Degefeld József főispánt, Puky Gyula kir. táblai elnököt, Cserna Vince kir. főügyészt, dr. Király Ferenc orsz. gyűl. képviselőt, Mérey Ottó kir. t. bírót, Abraham László v. tiszti főügyészt, Bekény Péter földbirtokost, Zalay ny. huszár ezredesét, dr. Kovács Sándor akad. igazgatót, Bíró honvéd-huszár ezredesét, dr. Medve Kálmánt, Baróthy Ákos nagyvárad városi t. főorvost, Ujhelyi András, Baróthy Béla, dr. Vass Antal, Patatic Lajos kir. törv. bírót, Miskolcyc Jenő, Boer Endre (Szatmár), Szinnyey Béla (Sáros), Tardy György (B. Ujfalú) Nagy Domokos (Szilágy) földbirtokosokat, dr. Simonffy Béla kir. alügyészt és még igen sokakat.

A reggeli órákban eloszló társaság a legszebb emlékeket vitte el magával, a rendezők pedig a jól végzett kötelesség boldogító tudatával — folytatták a mulatozást.

Egy házasság a II. császárság alatt.

Malot Hectortól.

(Folytatás)

85.

HARMADIK KÖTET.

XXXV.

— Nem egészen.

— Hibáztál; nem vagyok az az ember, ki hanyagul vagy lágyan hajtszon végre egy ügyet, mely mindkettőnk oly élenken érdekel.

— Ez igaz.

— Midőn leveledet megkaptam, mely arról értesített, hogy Donis ur valószínűleg Charroux urhoz fog fordulni, utánad tudakolódás végett, és ezt azért, mert Charroux ur, miután elvtársa volt a törvényhozó testületben, legjobb barátja maradt, nem maradtam annál, hogy, mint te tanácsoltad, Charroux urat kedvező válassz küldésére hajlandóvá tegyem, többet tettem.

— És ugyan mit?

— Az, a mit neked mondani fogok, majd nem államtitok, innen kimenne tehát el kell felejtened. Egyidejűleg én megkaptam a Donis ur levelének másolatát.

— Megvan az önnél?

A tábornok megitta kávéját, mely még a csészeben volt és hálószobájába menve, nemsokára visszatért, egy kétfelű hajtott papírt hozva.

— Nem adom azt neked, szolt ő, ismerd azt csupán meg.

A levél hosszú volt. Mialatt Sainte Austreberthe azt olvasta, a tábornok böles arányokba osztott kávé és cognac vegyítéknek csészéjébe öntésével foglalkozott. A lószorozás és némes kiegészítés érdekében Normandiába tett kirándulásaiban alaposan tanulmányozta a gloria elkészítését s bizonyos kacérságot helyezett ezen vegyíték elkészítésébe. Előítéletektől menten, nem kívánt némesi vagy kiváló címet sem az ételektől, melyeket fölemesztett, sem a nöktől, a kiket szeretett; s ha az utóbbiak hízelegtek húságának, ha az előbbiek felizgatták vágyait, ez már elég volt arra, hogy elfogadja őket. Az emberi boldogság véges s ostobaság nem igyekezni azok határainak kiterjesztésén.

— Látod, szolt, a mint Sainte Austreberthe elvégezte a másolat olvasását, három fő pont van jövődöbeli ipad levelében. Az elsőben Charroux barátságához, egyenessége, becsülete és ügyességéhez fordul, hogy rólunk, te rólad és én rólam pontos és őszinte értesüléseket nyerjen, és arra számít, hogy állása és összeköttetései folytán, azt senki jobban nem teheti Charrouxnál.

— Ez igaz.

— Tökéletesen igaz. La Chapelle atyára vannak befolyásos eszközeim. Azt hiszem tehát, hogy ezeket magamra vállalhatom.

— De nem válaszolt még Charroux, Donis urnak?

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* **Liszt és Rothschild.** Frankfurtban Rothschild egy estélyt adott. A meghívó jegyekre rányomatta: Liszt ur játszani fog. De keserűen csalódott. Többször szaladt a nagy művészhez, de az mindannyiszor elutasította. Végre azt mondta, hogy fizet. Liszt azt felelte: sem pénzért, sem ingyen.

— „Hát a publikumnak nem játszik ön pénzért?”

„Az más. — felelte Liszt. Látja, Eszterházy herceg árultat jószágán ökröt, tehenet, borjút, juhót, de ha ön a hercegtől egy adag rostélyost kér pénzért, vajjon kapna-e?”

NÖMNEK.

Magunk vagyunk, mindig magunk!
Igy száll alkonyra nappalunk.
Igy dől az éjbe estelünk;
— Ne félj! — a jó isten velünk.

Máshol vigalmak zaja kél, —
Minálunk csönd, ha nyár, ha tél —
Csak lánykánk édes dala szó . . .
— Ne félj! — az isten tudja jól.

Máshol vakít a fény, a kincs. —
Itt tisztaság csak, pompa nincs.
Ott vélni minden mennyeit . . .
— Ne félj! — az isten mégis itt.

Ott amyi cél elérve már!
S szívünk csak egyre, egyre vár.
Hogy célnél lássa gyermekit . . .
— Ne félj! — az isten megsegít.

D ö m ö t ö r P á l .

Vannak emberek, a kik sohasem tudnának olyan magasra emelkedni, amennyire felmászhatnak.

T ö p f e r .

Ha tetszünk, tetszeni kívánnak nekünk s a mit előzőkenységben kiadunk, visszakapjuk mások figyelmében.

T a i n e .

* **A hegedűt körülbelül 1500 körül találták fel Olaszországban s valószínűleg egy nagyobb vonós hangszerből (viola) keletkezett, mely a hegedű feltalálása előtt már több száz évig volt használatban. Hogy ki volt feltalálója, ugyszinte, hogy kik voltak az elsők, a kik hegedűkészítéssel foglalkoztak, arról feljegyzések nem maradtak. Csak a XVII. századból tudunk biztosat, mely időben Olaszországban Cremonában azon mesterek éltek, kik a hegedűkészítés művészetét oly tökéletességre vitték, hogy készítményeik még mai nap is mintául szolgálnak, ezek voltak: Andreas Amati (1520—1580) és ennek fia Antonius és Hieronymus Amati, Nicolaus Amati (1596—1684), Antonius Stradivarius (1644—1737), Guisepe Quarneri del Gesu (1638—1645), Andreas Quarneri XVII. század közepén) és fia Joséfus és Petrus. A legtökéletesebb és legkifogásolhatatlanabb hegedűket ezek közül Antonius Stradivarius készítette, ugyhang, forma, mint lagozás tekintetében. Hegedűi még mai napig felülmulhatatlanok bizonyultak, mit értékük is bizonyít, mely 5000 forint és 20.000 forint közt váltakozik. A tiroliai Stainer Jacobus Amati tanítványa volt az első, ki a fent elősorolt olasz hegedűkészítőkön kívül jutott nagy hírnévre, s valóban megérdemelte, mert hegedűi a legnagyobb szakavatottsággal, szorgalommal és kitartással vannak készítve s általában szépség és jószág tekintetében sok másodrendű olasz mester művét jóval felülmulják. A hangra nézve általában azt lehet mondani, hogy az olasz hegedű karaktere klarinét, a Stainer hegedűké fuvolaszerű. A jó hegedű hang kellékei: erősség, nemesség és könnyed megszólalás. Hogy az olasz mesterek készítményei a fent elősorolt tulajdonságokkal bírnak — kivéve azokat, melyek szakavatatlan kezek által elrontottak — az nem csak a nagy mes-**

terek kitűnő szakismerete, hanem az évszázadokon át való kijátszás okozta. Mert bátran lehet állítani, ha egy hegedűt: Stradivarius-készítményt találunk, melyen még egyáltalában nem játszottak, az is nélkülözné a fenti jó tulajdonságokat.

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 84. sz. V. Kis bérlet 4 szám.

Hétfőn, 1894 évi január 15-én,
páros bérletben:

STROGOFF MIHÁLY utazása Moszkvától Irkuckig.

Nagy látványosság 10 képben Verne Gyula regénye után írta Csapreghy F.

Kedden, 1894. január 16-án:

K. Kopácsy Juliska urnőnek a budapesti népszínház primadonnájának felléptével páratlan bérletben:

Ripp van Winkle.

Regényes operette 3 felvonásban. Írták Mailhac G. és Farnia.

M Ü S O R:

Szerdán, január 17-én: „Királyfogás”, írta Konti. (K. Kopácsy Juliska felléptével, páros bérletben.)

Csütörtökön, január 18-án: „Keleti utazás”, vigjáték, írták Scheer és Blumenthal. (Páratlan bérletben, itt először.)

Pénteken, január 19-én: „Kis baba”, bohózat, írta Pusztai Béla. (Bérletszünetben, leszállított helyárrakkal. Itt először.)

Szombaton, január 20-án: „Dolovai nábob” színmű, írta Herczegh Ferencz. (Páros bérletben.)

Vasárnap, január 21-én: „Zsuzsika”, népszínmű, írta Lukácsy Sándor. (Páratlan bérletben.)

Szerkesztői posta.

Az „Otthon”-ba. Hát szívesen konstatáljuk, hogy a viccet, az akasztófáról, melynek intézményén Anglia közvéleménye előszeretettel csúg, készakarva és nem véletlenül, hogy továbbá azt kegyednek méltóztatott csinálni és így nem eliras, hanem élcszámba meggy. A „Borszem Jankó” szerkesztői postája különben szintén foglalkozik ezzel az elméssel. A többire nézve intézkedik B. L. ur.

K. P. A költemények csinósak. Nem álnév a szerző?

D. S Az egész száz-hecc és a germánizáló lutheránizmus jajaatásai is magstünnének, ha a német segély (Schulverein) a „Gustav Adolf”-és „Gottes-Kasten” bekiadását a kormány egyszerűen betiltaná. Azért ja jgatnak, hogy több segélyt kapjanak

Eltha A „bál-anya” kifejezését nem szeretjük használni. Bálban senki sem öreg. Ha meg a delfő bálon kívül is fiatal, hogy legyen akkor egy egész bálnak a mamája? Bálnak, zászlónak anyja! Magát bál- és zászlóanyának nevezni! Gondoltnak is rémség! Használjuk a „lady patronesse”, vagy „a bál háziasszonya” címet. Ez jobban megfelel.

M. Monte Carlo bankja tudja mit tesz, midőn a 9 frt 88 kr értékű husz frankos aranya ért nem akar 12 frt 17 krt adni. Azon sem csodálkozunk, ha lapunkra hivatkozása kegyednek hiába való volt. Az árnyos pénzváltó meglátta a felmutatott lapszámon, hogy a szedő tévedésből felcserélt két sort és a husz márkás árfolyamát szedte a huszfrankos helyébe és megfordítva. Különbön méltóztatassék megnézni a Január 7-iki tőzsde árjegyzékét, már ott ki van igazítva. A mi a kárterítést illeti: arra készségesen vállalkozik a közgazdasági rovat vezetője, csak kegyeskedjék hitelesen kimutatni, mire rug az összeg, a mit a játékbankon nem nyert, pedig nyerhetett volna a jelzett téves közlés helyessége esetében.

Féi B. Valamely élclapban tessék értékesíteni.

Kiadó és laptulajdonos:

„Oscokonal” nyomda és kiadó r.-t.

Felölős szerkesztő:

K o m l ó s s y D e z s ő .

Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, a **privát megrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér é színes** selyemszöveteket, méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig** postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot, stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (1)

182.

Az

„I S T V Á N” gőzmalom társulat örleményének

ÁRJEGYZÉKE

s a j á t r a k t á r á b a n .

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe léptetendő eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

1. Asztali dara nagyszemű	14 60
2. Szinte „prószemű.	14.—
3. Királyliszt	14.—
4. Lángliszt kivonat	13 20
5. 1-6. rendű zsemlyeliszt	12 40
6. Zsemlye liszt	12.—
7. 1-6. rendű kenyér liszt	11.60
8. Közép kenyér liszt	11.20
9. Kenyér liszt	10.20
10. Barna kenyérliszt	8 80
11. Takarmány liszt	6.40
12. Finom korpá zsákkal	4.—
13. „ „ „ zsáknélkül . . .	3.80
14. Durva korpá zsákkal	4.—
15. „ „ „ zsáknélkül . . .	3.80
16. Csirke buza „ „ „ „ „	3 60

A zsákok sub-tartalma teljsulyt tisztasulynak véve.

A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50

Debreczen, 1894. Január 10.

KÖHÖGÉS,
Fekedtség és elnyálkásodásnál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe
Egger dijjutalmazott biztos hatású mell-pasztilláit.
Kaphatók **25, 50 kros** és **1 frtos** eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszer-tárában valamint az
EGGER L. FIA
gyógyszerkülönlegességi gyárában
Bécs-Nussdorf.

Schönberger Vilmos
 DEBRECZEN, a városháza alatt
 leszállított árban ajánlja
 férfi, női és gyermek cipő nagy raktárát
 nagy, gyermek és férfi eszímák, kalapok, norinbergi és tajtékpipa raktárát.
 Bőröndök, esernyők, nyakkendők és vízmentes posztó halna eszímák.
 Berlini és igen finom nagy posztó kendők,
 vászon, kávésterítők s függönyök nagy választékban.
 Lepedővászon ezeltől 1-10 frt mtrje, most csak 45kr.

10652
 1893 tkv.

III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Debreczen szab. kir. város végrehajthatónak néhai Sas Jánosné örökösei végrehajtást szenvedő elleni 111 frt 48 kr tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén lévő Debreczenben fekvő a debreczeni 1243 sz. tjkvben A. + 1288 hrsz. alatt foglalt ingatlanra az 1881. LX. t. cz. 156 §-sa értelmében egészben az újabb árverést 576 frtban már megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894. évi február hó 7-ik napján délután 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 57 frt 60 krt k e s z p é n z b e n vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczen, 1893. évi Deczember hó 9-ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
 kir. tszéki bíró.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárunkra:

Báli szövetek,
Finnes selymek,

Franczia-Voile-ok,
Almaz, satin és batistok,
 továbbá

legyezők, virágok, csipkék,
BÁLI BELÉPŐK,

melyeket igen olcsón árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsatér.

Mintákat kívánatra készsége! küldünk

419
 894. K.

Pályázati hirdetés.

Csege községben megüresedett aljegyzői állásra pályázat nyitattik.

Ezen állással járó javadalom 400 frt. évi fizetés és 60 frt lakpénz.

A választás Csege községében f. évi Január hó 25-ik napján d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Figyelmeztetnek a pályázni szándékozók, hogy jegyzői oklevéllel és gyakorlati képességet igazoló okmányokkal felszerelt bélyeges kérvényeiket f. évi Január hó 23-ig alulírott főszolgabíróhoz adják be, mivel a későbbben érkezett, vagy kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Debreczen, 1893. Január 12.

Ferenczy Elek

főszolgabíró.

Értesítés.

Alólírott van szerencsém, mindazon helybeli és vidéki igen tisztelt vevőimnek, kiknek egy helybeli vaskereskedő cég által legolcsóbb beszerzési forrás címén, továbbá árlapok útján, tömegesen ajánlat tétellett, ezennel szives tudomásokra hozni, hogy én azon oly nagyon olcsónak feltüntetett árakból **5%-tól 10%-ig,**

vasbutoroknál 15%-tól 20%-ig

engedményeket adok, kérvén ezek alapján további b. megrendeléseiket

Kiváló tisztelettel

KOVÁCS GYULA

vaskereskedő

Nagy-uj-utca szegletén a „Bika“-szálloda mellett.

STERNBERG ÁRMIN és TESTVÉRE

cs. és k/r. szab. hangszer. ipar
 BUDAPEST, VII. Kerepesi-ut 36. szám

Saját készítményü, minden nemü hangszerek és azok kellékei és alkatrészei. Mindennemü hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakaszerü pontossággal eszközöltetik.

A Columbus

ezimbalomverőfej megszüntett az eddigi pamutózást és e érnázás erős és csengő hangot nyert ki al. Minden verőre bárki rá buzhatja és mindenkor le is buzhatja. — Sohas em púsztul el. — Ára a verőpáczakkal együtt az utóbbiak minősége szerint frt. 2. — 2,50 3. - é 3,50 Külön „COLUMBUS“ verőfejparja 1,- frt.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve gyorsan és pontosan eszközölhetnek.

Legújabb! Legújabb!

INTONA

változó érezjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszere! minden előzetes tanulmányos zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabot lehet játszani.

Ára 12 frt, a kóta lapok darabja 30 kr.

Megrendések az árak előlves beküldése mellett vagy utánvétellel teljesíthetnek.